

Estaminet "Het Zeepaard" in de Brabantstraat nr. 8 (gedateerd June 1881)

DE PLATE

V.U. Jean Pierre Falise, Hendrik Serruyslaan 78/19 - 8400 Oostende

ROEISPORT IN OOSTENDE

Van 6 december 2008

tot en met 1 maart 2009

Oostends Historisch Museum
Langestraat 69
8400 Oostende

Koninklijke Oostendse Heem- en
Geschiedkundige kring

Openingstijden:
zaterdag van 10.00 uur - 12.00 uur
en van 14.00 uur - 17.00 uur
Kerstvakantie en krokusvakantie:
elke dag behalve op dinsdag

Stad aan Zee
OOSTENDE

DE PLATE

TIJDSCHRIFT VAN DE KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING
"DE PLATE" (V.Z.W.) - OOSTENDE.

Prijs Cultuurraad Oostende 1996.

Vormings- en ontwikkelingsorganisatie en Permanente Vorming.

Aangesloten bij de CULTUURRAAD OOSTENDE en HEEMKUNDE WEST-VLAANDEREN.

Statuten gepubliceerd in de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad dd. 1-2 mei 1959, nr. 1931 en de Bijlage tot het Belgisch Staatsblad van 16 juni 2004.

Alle medewerkers zijn verantwoordelijk voor de door hen getekende bijdragen en weerspiegelen niet noodzakelijk de opinie van de Kring.

Tekstovername toegelaten na akkoord van auteur en mits vermelding van oorsprong.

Ingezonden stukken mogen nog NIET gepubliceerd zijn.

De auteurs worden er attent op gemaakt dat bij elke bijdrage een bronvermelding hoort.

JAARGANG 38
NUMMER 2
MAAND februari 2009

Prijs per los nummer: € 1,50

IN DIT NUMMER

blz. 32: **R. WEISE**: Stützpunktstellegruppe Ostende en de 18^e Vorpostenbootflotille in de Operatie Cerberus (deel 2 en slot).

blz. 41: **R. VERSLUYS**: Ostende oander woater. 1 februari 1953, vandaag 01 februari 2009: 55 jaar geleden.

blz. 43: **M. CAPON**: Het eerste officiële Belgisch Kampioenschap wielrennen 1884 in Oostende.

blz. 48: **G. SERVAES**: Uit het archief van De Plate: de Slachthuiskaai.

blz. 49: Jaarverslag 2008.

KONINKLIJKE HEEM- EN GESCHIEDKUNDIGE KRING DE PLATE

Correspondentieadres : Heemkring De Plate, Langestraat 69, 8400 Oostende.

Verantwoordelijke uitgever : . Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Hoofdredacteur: Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Rekeningen : 380-0096662-24

000-0788241-19

Het Bestuur

Erevoorzitters:

August VAN ISEGHEM, Ijzerstraat 1, 8400 Oostende.

Omer VILAIN, Rogierlaan 38/11, 8400 Oostende.

Voorzitter:

Jean Pierre FALISE, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende, tel. 059708815.

E-mail: falise.jp@scarlet.be

Ondervoorzitter:

Walter MAJOR, Kastanjelaan 52, 8400 Oostende, tel. 059707131.

Secretaris:

Nadia STUBBE, Blauwvoetstraat 7, 8400 Oostende, tel. 059800289.

E-mail: plate.oostende@telenet.be

Penningmeester:

Simone MAES, Hendrik Serruyslaan 78/19, 8400 Oostende.

Leden:

Ferdinand GEVAERT, Duinenstraat 40, 8450 Bredene.

August GOETHAELS, Stockholmstraat 21/10, 8400 Oostende.

Freddy HUBRECHTSEN, Gerststraat 35A, 8400 Oostende.

Valère PRINZIE, Euphrosina Beernaertstraat 48, 8400 Oostende.

Guy SERVAES, Plantenstraat 82, 8400 Oostende.

Emile SMISSAERT, Hendrik Serruyslaan 4/9, 8400 Oostende.

Gilbert VERMEERSCH, Blauw Kasteelstraat 98/2, 8400 Oostende.

Koen VERWAERDE, A. Chocqueelstraat 1, 8400 Oostende.

Schreven in dit nummer:

Rudy WEISE: Voorhavenlaan 1/14, 8400 Oostende.

Roland VERSLUYS: Brugsesteenweg 53 A, 8450 Bredene.

Michel CAPON: Westlaan 19, 8400 Oostende.

Guy SERVAES: Platenstraat 82, 8400 Oostende.

FEBRUARI ACTIVITEIT

De Koninklijke Heem- en Geschiedkundige Kring De Plate heeft de eer en het genoegen zijn leden en belangstellenden uit te nodigen tot de volgende activiteit

Donderdag 26 februari 2009 om 14.30 u en 20.00 u

in de conferentiezaal van het V.V.F. Oostende, Dr. Louis Colensstraat 6:

RAOUL SERVAIS : OOSTENDE IN HET INTERBELLUM EN NA W.O. II

Jan NUYTEN spreekt met cineast en duizendpoot Raoul SERVAIS.

Het zal geen enkel lid van de Plate ontgaan zijn dat vanaf mei 2008 tot eind januari 2009 Raoul SERVAIS ter gelegenheid van zijn tachtigste verjaardag uitvoerig werd gevierd.

Het begon op 1 mei met een feestelijk banket in het Kursaal, daarop volgde een officiële hulde op het Stadhuis. Tijdens die hulde werd het boek "De Tovenaar van Oostende", zijn levensverhaal, aan het publiek voorgesteld. Op 8 oktober was er de officiële uitreiking van het Eredocoraat door de rector van de Universiteit Gent. Ook was er een expo aan hem gewijd in de Oostendse stedelijke bibliotheek die werd afgesloten met een colloquium en een prijsuitreiking. In november werd hij uitgeroepen tot ereburger van Middelkerke. Van december tot half februari van dit jaar loopt er in de Venetiaanse Gaanderijen een overzichtstentoonstelling van zijn grafisch oeuvre en zijn films. De Plate krijgt nu de grote eer toebedeeld dit feestjaar af te sluiten.

Gezien de Kring niet bepaald een cinefiele genootschap is, zal het gesprek vooral gaan over het Oostende tijdens het Interbellum en na de Wereldoorlog II, waarvan Raoul een bevoorrechte getuige is. Hij werd niet alleen geboren in de Kapellestraat in een huis waar ooit Napoleon overnachtte, maar bleef voor immer verkleefd aan onze stad, niettegenstaande hij midden de jaren tachtig de rustige polders van Leffinge opzocht.

Tevens was hij bevriend met iedereen die iets betekende in de plaatselijke kunstwereld als James ENSOR, Henri STORCK, Maurice BOEL en zoveel anderen.

Hoewel al zijn films vooral beïnvloed werden door de kust en de zee, is zijn eerste film, "HAVENLICHTEN", de enige die Oostende als decor heeft. Niettegenstaande zijn compleet oeuvre aan bod kwam in de Venetiaanse Gaanderijen, werd er één film niet vertoond. Dit was zijn uitdrukkelijke beslissing, gewoon omdat hij die had beloofd aan De Plate.

Bijgevolg wenst het bestuur bijzonder te onderstrepen dat, tijdens het gesprek, zijn film "HAVENLICHTEN" voor het eerst sinds 1979 een publieke voorstelling krijgt. Het is een subliem cadeau, gezien 2 generaties de film nooit of nergens te zien kregen.

Ook zullen na het gesprek nog 2 van zijn films gedraaid worden, met name "HARPYA", bekroond met de hoogste onderscheiding op het Filmfestival van Cannes in 1979 : "De Gouden Palm", en "NACHTVLINDERS" geïnspireerd door het oeuvre van Paul DELVAUX.

Tenslotte moet nog vermeld worden dat Raoul SERVAIS circa 150 belangrijke filmprizen wegkaapte en een eregenodigde en/of een jurylid was op ontelbare filmfestivals, met uitschieters als Venetië, Toronto en Annecy. Kortom, een ontmoeting met een Oostends ambassadeur van formaat.

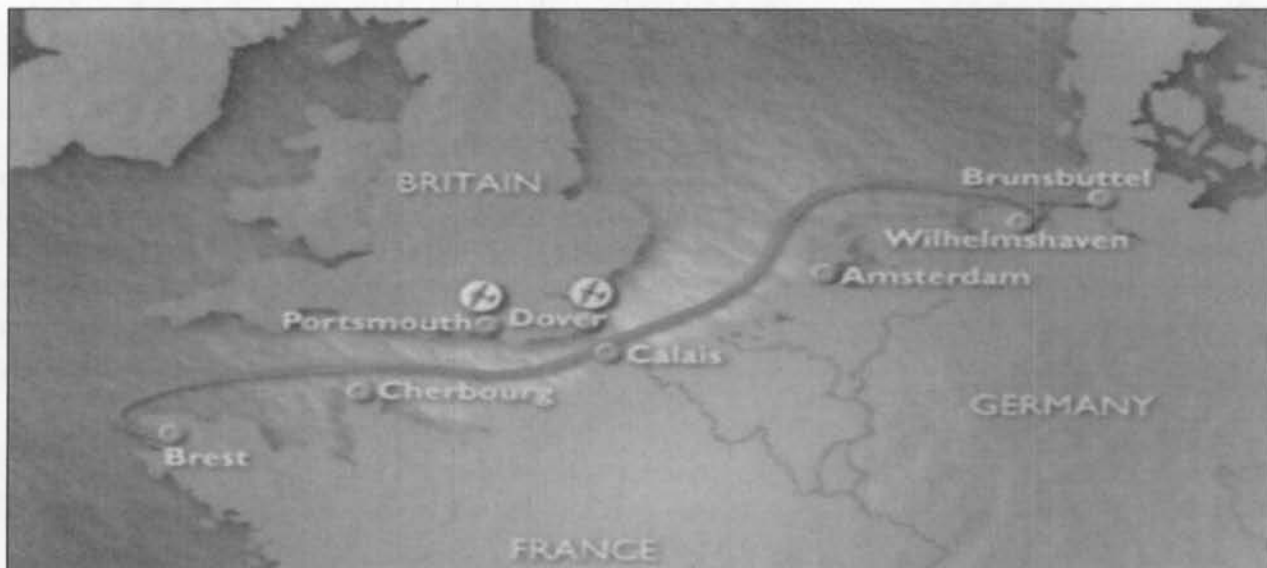
Zoals steeds is de toegang gratis zowel voor leden als niet-leden.

STÜTZPUNKTGRUPPE OSTENDE EN DE 18^e VORPOSTENBOOTFLOTTILLE IN DE OPERATIE CERBERUS – deel 2

door Rudolf WEISE

OPERATIE CERBERUS

Op 11, 12 en 13 februari 1942 breken drie grote Duitse oorlogsschepen, de snelle slagschepen *Scharnhorst* en *Gneisenau* en de slagkruiser *Prins Eugen*, uit *Brest* (Bretagne) in Frankrijk door het Nauw van *Calais* en de Straat van *Dover* uit naar de Duitse havens *Brunsbüttel* en *Wilhelmshafen*.

Ze staan respectievelijk onder het bevel van de kapiteins-ter-zee Kurt Hoffmann, Otto Fein en Helmut Brinckman. Het geheel van het Bresteskader staat onder het bevel van vice-admiraal Otto Ciliax.

De slagschepen worden geëscorteerd door de torpedojagers van de 5^e flottielje: *Z4 Richard Beitzen*, *Z5 Paul Jacobi*, *Z7 Hermann Schoemann*, *Z14 Friedrich Ihn*, de *Z.25* en *Z.29* onder bevel van kapitein-ter-zee Erich Bey uit Brest en door de 2^e, 3^e en 5^e torpedobootflottieljes met vijftien schepen respectievelijk gestationeerd per groep van vijf in *Le Havre*, Duinkerke en Vlissingen, door de 2^e, 4^e en 6^e snelbootflottieljes, mijnenvegers en andere, minder belangrijke, oorlogsschepen.

Deze Armada krijgt dekking van 252 vliegtuigen van *Luftflotte 3* van *Feldmarschall* (veldmaarschalk) Hugo Sperrle (1885-1953) en van *Luftflotte Reich* van *Generaloberst* (oppergeneraal) van de *Luftwaffe* Hubert Weise (1884-1950), van jachtvliegtuigen van de *Luftwaffe* (hoofdzakelijk *Jagdgeschwader 1, 2 en 26*) onder de aas *General der Jagdflieger* Adolf 'Dolfo' Galland (1912-1996) en van de Duitse kustbatterijen.

Tijdens deze zeer geheime operatie, die de naam *Cerberus* krijgt, lopen de *Scharnhorst* en de *Gneisenau* op zeemijnen. Toch bereiken zij veilig hun thuishavens. Voor de succesvolle uitvoering van dit huzarenstukje onder de Engelsen hun neus ontvangt vice-admiraal Otto Ciliax het *Ritterkreuz*. Ook kapitein-ter-zee Kurt Hoffmann van de *Scharnhorst* krijgt een *Ritterkreuz*. Helmuth Giessler, zijn navigatieofficier, krijgt het *Deutsches Kreuz in Gold*. Ook worden *Eiserne Kreuzen* kwistig onder de bemanningen uitgedeeld. De commandant van de *Gneisenau* Otto Fein krijgt echter niets. Dit verzuim is zo onbegrijpelijk als het schandelijk is.

Een deel van het Bresteskader in het Kanaal. Vooraan rechts de torpedojager *Z4 Richard Beitzen*. Er achter de *Scharnhorst* gevolgd door de *Gneisenau*. *Z25* sluit de formatie. Twee torpedojagers aan elke zijde beschermen de flanken.

Tijdens de doorbraak verliezen de Duitsers bij luchtgevechten 17 vliegtuigen en 11 piloten. Twee torpedoboten worden beschadigd: de *T.13* van de 3^e torpedobootflottielje uit Duinkerke en de *Jaguar* van de 5e torpedobootflottielje uit Vlissingen, beiden getroffen door bommen. Ook de *Z29* van de 5e Brestflottielje torpedojagers wordt beschadigd. Voorpostenboot V1302 van de 13e flottielje zinkt na een luchtaanval. Het eskader betreurt twee doden, één op de *Prinz Eugen* en één op de *Jaguar*, en twee gewonden door bomscherven of machinegeweervuur.

In voorbereiding van de operatie Cerberus vaardigt het oppercommando van de *Kriegsmarine Sicherung West*, gestationeerd te Parijs, richtlijnen uit waarin ze bepalen welke eenheden de operatie zullen steunen en welke hun opdracht en opstelling is.

Eenheden van de 15^e en 18^e VP-flottielje krijgen een bebakeningopdracht en dienen zeven posities te bezetten voor de Franse kust ter hoogte van en tussen *Calais* en Duinkerke. De boten V1807 onder luitenant ter zee Determan en V1515 bezetten positie C, de boten 1507 en V1813 onder luitenant ter zee Lobner bezetten positie E, de boten V1806 onder luitenant ter zee Ronniger, V1808 onder luitenant ter zee Porath en V1811 onder stuurman Reinhard bezetten positie F, de boten V1803 onder hoofdstuurman Liebman, V1501 en V1809 onder luitenant ter zee Olbertz bezetten positie G. Positie A, B en D worden door de eenheden V714 en V1509 (A), V1506 en V1514 (B), V1512 en V1513 (D) van de 15e VP-flottielje bezet. Eén van de boten fungeert als peilzender en gaat ten anker op de positie. De andere fungeert als *Führerboot* (commandopost). De boten liggen geschrant. In de onmiddellijke nabijheid van de ankerplaats wordt een vissersboei uitgezet die dezelfde vlaggen en wimpels voert als de merkbotten zelf. Deze vlaggen en wimpels dragen een kleur in functie van hun ligplaats. Is de merkboot niet op zijn positie verankerd tengevolge van een vijandelijke aanval of om redenen van navigatie, dan moet bij dag aan een ralijs het signaal NLY (heb post verlaten) gevoerd worden.

Reeds enkele dagen vóór de aanvang van operatie Cerberus zijn eenheden van de 18^e voorpostenboot- en *Räumbootflottille* (mijnenvegersflottielje) in de weer. Ze voeren verschillende opdrachten uit als voorbereiding op de Kanaaldoorbraak van het Bresteskader.

Op 07 februari begeleiden de V1813 en de V1809 de boeienlegger *Wangeroo* die opdracht heeft lichtboeien op de Oostende- Trapegeer- en Stroombank te activeren. Ze varen af uit Oostende om

18.00u. Wegens het slechte weer moeten ze hun opdracht onderbreken. Ze lopen om 18.40u Oostende weer binnen. V1809 heeft machineschade en wordt afgelost door de V1808.

Op 08 februari 1942 om 20.15u varen de V1813, de V1808 en de R 183 uit Oostende af voor het uitvoeren van een veiligheidsopdracht ter hoogte van *Calais*. Vóór Duinkerke vervoegt de R31 het kleine konvooi. Op 09 februari om 01.20u brengt de R31 een mijn tot ontploffing. Ze worden afgelost door de V1506, de V1509, de V1514 en de V1515 komende van *Boulogne*. Op 09 februari om 02.58u lopen de V1808 en V1813 binnen in *Calais*. De S183 loopt binnen in *Boulogne*. Deze opdracht geldt als een soort algemene repetitie. Op 10 februari nemen de V1813 en de V1808 een vissersboei met toebehoren aan boord. Op 11 februari liggen ze in *Calais* in staat van onmiddellijke paraatheid.

Voor 's nachts worden volgende kentekens bevolen: positie is bezet: groen licht in de naderingsrichting van het eskader. Positie is verlaten: een rode en groene lantaarn onder elkaar met 1,5m tussenruimte.

12 februari, D-day. De voorpostenboten V1813, V1811, V1809, V1808, V1807, V1806 en de boten van de 15^e VP-flottielje verlaten om 07.30u en 09.45u *Calais* en *Boulogne* om de hun toegewezen posities in te nemen.

Tussen 12.19u en 12.36u vallen een paar salvo's van de vier 9.2 inch kanonnen van de Engelse kustbatterij van *South Foreland* bij *Dover* nabij de verankerde V1806 en V1808. Het eerste salvo ligt 150m vóór en 50m over stuurboord van de V1808. Het tweede ligt 300m achter de V1808. De Engelsen lossen in totaal zes salvo's maar treffen geen doel. Duitse kustbatterijen beantwoorden het vuur. Twee salvo's van zes granaten elk vallen rond de Engelse batterij, eveneens zonder schade aan te richten. Tussen 12.30u en 12.45u passeert de Brestarmada aan hoge snelheid. Na haar passage lichten alle merkschepen het anker en vertrekken naar Duinkerke.

Om 14.00u worden de V1809 en V1811 vóór *Cap Gris Nez* aangevallen door drie *wings* van zes *Spitfires* en *Hurricanes*. Die bestoken hen in scheervlucht met hun 20mm kanonnen. Beide schepen openen onmiddellijk het vuur. Een stoompijpleiding van de V1811 wordt stukgeschoten waardoor het schip in een stoomwolk gehuld is. Aan stuurboord vallen drie bommen op 10m afstand in zee. Een vierde bom treft de V1811 aan bakboord, dringt door het stokerslogies, gaat aan stuurboordzijde weer uit en ontploft buiten het schip. De stuurboordzijde in het voorschip wordt tot onder de waterlijn volledig vernield. Ze loopt tot aan het aanvaringsschot onder water. Door precies liggend afweervuur wordt een tweede aanval verijdeld. De jachtvliegtuigen draaien af naar het westen. Daar de boot manoeuvreerbaar blijft en het aanvaringsschot stand houdt wordt beslist *Calais* binnen te lopen. Er vallen echter slachtoffers.

Door de bomexplosie worden de matroos kanonnier Paul Kruger geboren op 20 november 1922, 19 jaar oud en korporaal kanonnier Ludwig Manhold geboren op 12 februari 1922, op hun gevechtspost achter hun 7.5cm kanon gedood. Schrijvend detail: de ongelukkige Manhold sneuvelt op zijn 20^e verjaardag. Bovendien lopen nog vijf bemanningsleden lichte tot zware verwondingen op. Gewonden en doden worden aan land gebracht en naar het lazaret van Hardinghen (*Pas de Calais*) overgebracht.

De V1809 wordt frontaal aangevallen en zwaar gemitrailleerd met 20mm geschut. Onmiddellijk daarop vallen meerdere bommen waarvan er twee de boot treffen maar niet ontploffen. Het 7.5cm affuit wordt beschadigd. Een andere bom rukt de bovenste helft van de mast af, dringt binnen in de brug en vliegt er via het logies van de commandant langs stuurboordzijde weer uit en ontploft daar. De boot wordt heftig door elkaar geschud. Ook bij hen vallen er slachtoffers. Vaandrig ter zee Albert Schäfer, geboren op 05 september 1923, 21 jaar oud wordt door een kopschot gedood. In het

lazaret sterven op 15 februari de door een buikschot zwaar gewonde matroos Paul Weinbrenner en de eveneens zwaar gewonde Maat (onderofficiersrang) Werner Weise, geboren op 19 maart 1909 en 32 jaar oud. De commandant, luitenant ter zee Olbertz, wordt eveneens zwaar gekwetst. De gewonden en doden worden na het binnenlopen in Calais overgebracht naar het lazaret van Hardingen (*Pas de Calais*).

Ondertussen zijn de Raumboten R43 en R46 op weg naar Duinkerke wanneer ze om 14.45u één mijl westelijk van Duinkerke aangevallen worden door wellicht dezelfde groep van achttien Spitfires. Ze vliegen aan vanaf de zeezijde en mitrilleren in scheervlucht de twee boten met hun 20mm geschut. Beide boten openen het vuur en verhogen hun snelheid tot 18 zeemijl. De R46 wordt zo zwaar beschoten dat bij de eerste aanval haar geschut grotendeels uitvalt en haar 20mm kanonnen niet meer tot vuren komen. De R43 vuurt uit beide 20mm kanonnen. Vanaf de kust komen lichte en middelzware FLAK-batterijen tussen in het gevecht. Ze vuren eveneens op de vijandelijke vliegtuigen. Het gevecht duurt slechts vier à vijf minuten. Treffers of een afschot op en van de vliegtuigen worden niet waargenomen. Door het afweervuur van de R43 wordt een direct aanvliegen van de jagers op de boot verijdeld. Op de R46 vallen twee doden, vijf zwaar en zeven licht gewonden. De naam van de gesneuvelden wordt niet vermeld in het *Kriegstagebuch* van het schip. Op de R43 vallen twee lichtgewonden. Het schip heeft weinig schade. Op de R46 worden romp en dekken beschadigd door granaatslagen en valt de bakboordmachine uit. Een olietank brandt uit. De boten meren om 15.20 af in Duinkerke en brengen hun gewonden over naar het lazaret van St. Idesbald bij Koksyde - De Panne.

An Bord, den 13. Februar 1942
Flak-Comp. 1/42

S. S. F. S. U. B. A. I. S. U. B. T. I. S. U. B. S.
 Über den Jägerangriff von 18 Spitfire
 am 12.2.1942 auf R 43, R 46 vor Dünkirchen.

Am 12.2.1942 befanden sich R 43, 46 nach Beledigung einer Sonderaufgabe auf dem Marsche von Pkt. X nach Dünkirchen.

Führung: Kommandant R 43 Oblt. z.S. Döck
 Kommandant R 46 Ltn. z.S. Weber.

Formation: T - Selb.
Marschfahrt: G 17
Kurs: Otto Null
Wetter: Wind 7 7-8, See 3 (unter Landseite),
 Sicht um 5 sm (wechsellnd).

Beide Boote mit Brückenpanzer und Schutzschilden ausgerüstet. Auf Weg Bona, 1 sm westlich von Dünkirchen wird um 1445 Uhr von R 43 Fliegeralarm gegeben. 18 Spitfire fliegen von Seeseite die Botte in mittlerer Höhe an, setzen von allen Seiten zum Tiefangriff an und belegen Boote mit MG-Feuer. Anflug erfolgte in drei Wellen zu je 6 Spitfire, danach Abflug aller Jäger nach See. Beide Boote lagen in ununterbrochenem schwersten MG-Regel. Da sich während der Marschfahrt fast dauernd eigene Jäger in der Luft befanden, wird der Jägerverband erst sehr spät als feindlicher erkannt. Auf beiden Booten wird von den Kommandanten zunächst volle Deckung befohlen und auf 10 sm Fahrt gegangen.

Auf R 45 wird nach dem ersten Anflug von beiden 7 cm MG's das Feuer eröffnet. Achteres MG 0/30 gibt 117 Schuss, vorderes MG 0/30 19 Schuss ab.

R 46 liegt besonders stark im MG-Regel, sodass beim ersten Anflug bereits die MG-Bediener zum größten Teil ausfallen und MG's nicht zum Schiessen kommen.

Von Land aus griffen leichte und mittlere Flakbatterien in das Gefecht ein. Eigene Jäger befanden sich zur Zeit nicht in der Luft. Dauer des Angriffes etwa 4 Minuten.

Treffers

L.Air
Sk. 9447/42

Kopie aus dem Bundesarchiv

1^e bladzijde van het *Gefechtsbericht* over de vliegtuigaanval op de R43-R46

Alle schepen vervoegen op 14 februari hun respectievelijke thuishavens. Ook de eenheden uit Oostende die er om 00.15u afmeren. Operatie Cerberus is voorbij.

OVERWINNAARS OF OVERWONNENEN?

Alhoewel de Duitse zusterschepen, *Scharnhorst* en *Gneisenau*, de *Prinz Eugen* en de Duitse marinestaf bij deze Kanaaldoorbraak een tactische overwinning behaalden, speelden deze, door de geallieerden gevreesde, snelle oorlogsschepen nadien in het verloop van de zeeoorlog geen enkele rol van betekenis meer. Zo lijdten de Duitsers dan toch nog een strategische nederlaag.

Reeds twee weken na operatie *Cerberus* neemt *Bomber Command* revanche door het uitschakelen van de *Gneisenau*. Beschadigd door een mijnontploffing ligt zij in *Kiel* in het droogdok en wordt er door de *RAF (Royal Air Force)*, op 26 en 27 februari 1942, twee nachten lang gebombardeerd, waarbij haar voorste munitieruim door een bominslag in brand vliegt en explodeert. Haar boeg wordt volledig vernield hetgeen meteen haar einde betekent. Op 04 april 1942 wordt het schip naar *Gotenhafen* (Gdynia) in Polen gesleept, ontdaan van haar artillerie, gevuld met beton en aan de haveningang gezonken. Zo eindigt ze haar bestaan roemloos als blokkadeschip. De *Gneisenau* wordt tussen 1947 en 1951 door een Poolse bergingsmaatschappij gelicht en tot schroot verwerkt.

In de ochtend van 23 februari 1942 nadert de *Prinz Eugen*, opererend in de Noorse wateren, *Trondheim* wanneer ze getroffen wordt door een torpedo van de Britse duikboot *H.M.S. Trident*, onder bevel van kapitein-luitenant-ter-zee G.M. Sladen. Deze rukt 14 meter van haar achterspiegel af. Zij keert na het plaatsen van een noodroer moeizaam terug naar Duitsland en wordt na herstelling ingezet bij de begeleiding en bescherming van schepen met vluchtelingen in de Oostzee. Nadien steunt ze met haar zware artillerie de door de Russen afgesneden Duitse legergroep Noord. Op 01 april 1945 ramt ze in dichte mist in de *Dantziger* bocht de lichte kruiser *Emden*.

Na de Duitse capitulatie op 08 mei 1945 wordt ze als oorlogsbuit overgedragen aan de Amerikanen en met een gemengde Duits-Amerikaanse bemanning overgevoerd naar *Philadelphia* en later naar de Marshall-eilanden waar ze bij de Bikini-atol op 01 en 24 juli 1946 blootgesteld wordt aan twee atoombomproeven. Naar *Kwajalin* gesleept sterft ze daar op 22 december 1946 eveneens een roemloze dood wanneer ze bij een derde Amerikaanse atoombomproef kapseist en zinkt.

DE SCHARNHORST IN DE ZEESLAG BIJ DE NOORDKAAP

De *Scharnhorst* wordt hersteld en is na zes maanden opnieuw operationeel. Op tweede kerstdag, 26 december 1943, toen zij nabij de Noordkaap, met vijf torpedojagers van de 4^e flottielje, de *Z29 (Zerstörer 29)*, *Z30*, *Z33*, *Z34* en *Z39* onder kapitein-ter-zee Johannesson, op jacht is naar de Moermanskkonvoeien JW 55 B en RA 55 A wordt zij onderschept door twee eskaders, *Force 1* en *Force 2*, van de *Home Fleet* onder bevel van admiraal Sir Bruce Fraser. Zij wordt om 08.40u ontdekt door de kruisers *HMS. Norfolk* en *HMS. Belfast* die haar op hun radar volgen.

Eskadercommandant, *Konteradmiral* Erich Bey, verwittigt via luchtverkenning dat nog meer Britse schepen op zee liggen en beslist de achtervolging van de konvoeien op te geven. Hij beveelt zijn torpedojagers het contact te verbreken en terug te varen naar de *Altafjord*. Hij zet koers naar Noorwegen. De Britten snijden hem de weg af.

Om 09.24u openen *Norfolk*, *Belfast* en *Sheffield (Force 1)* het vuur vanaf 12 km waarbij de *Scharnhorst* verschillende maal getroffen wordt. De treffers beschadigen haar radar waardoor ze haar geschut minder effectief kan inzetten. Ze beantwoordt het vuur, loopt zuidwaarts en verbreekt het contact bij een snelheid van 30 knopen.

Om 12.24u volgt een tweede gevecht waarbij de *Norfolk* op zijn beurt drie treffers incasseert en waarbij ze haar radar en achterste geschutstoren verliest en al haar verbindingsmiddelen uitvallen. Ook de *Belfast* loopt lichte schade op.

Om 16.47u beveelt admiraal Fraser de *Belfast* lichtgranaten af te vuren. Daarna vuurt hij van op een afstand van 11 km een eerste breedzijsalvo af met zijn tien 35.6 cm. kanonnen en lukt treffers. *Jamaica* bindt eveneens de strijd aan. De *Scharnhorst* vervolgt echter haar koers en vuurt regelmatig terug waarbij zij met haar zwaarste 28 cm. geschut, draagwijdte 40km930m, de mast van de *Duke of York* beschadigt. Ze zit echter klem tussen de twee eskaders van de *Home Fleet*.

De *Scharnhorst*.

Een uur lang poogt ze met grote snelheid naar het zuidoosten te ontkomen en schijnt het alsof zij aan de overmacht zal ontsnappen. Gedurende de achtervolging slaagt de *Duke of York* er echter in nog eens drie treffers te plaatsen. 500 mijl benoorden de poolcirkel, in volle duisternis bij harde wind, in sneeuwstormen en hoge zee, gaat deze titanenstrijd, waarbij de *Scharnhorst* regelmatig getroffen wordt, zo nog drie uur ononderbroken door.

Om 16.15, genaderd tot op een afstand van 22 zeemijl, neemt het Britse vlaggenschip *HMS. Duke of York* de achtervolging over. Om 16.17u maakt ze radarcontact op 41.5 km.

Getroffen aan bak – en stuurboordzijde door vijf torpedo's afgevuurd door de torpedojagers *HMS. Savage*, *HMS. Saumarez*, *HMS. Scorpion* en *KNM. Stord (Force 2)* verliest de *Scharnhorst* snelheid. De *Duke of York* en de *Jamaica* gaan over tot de aanval. De *Duke of York* bestookt haar met haar 35.6 cm batterijen en treft op het voordek *Scharnhorst's* geschutstoren 'A' die definitief buiten gebruik is. *Scharnhorst* vuurt terug doch incasseert nog verschillende treffers. De kapitein van de *Scharnhorst* stuurt aan de admiraliteit het bericht: 'We vechten tot de laatste man'.

Om 18.55u, is het de beurt aan *Savage* and *Saumarez*. Ze lanceren respectievelijk 8 en 4 torpedo's vanaf 3200m en 1600m terwijl de *Stord* en *Scorpion* lichtpatronen afvuren. *Scharnhorst* beantwoordt de aanval met haar 28 cm geschut en plaatst een treffer op de *Saumarez* die elf bemanningsleden doodt en er nog elf andere verwondt.

Om 19.12u zwijgt de hoofdbatterij van het ondertussen reeds zwaar beschadigde Duitse slagschip. Ook is reeds de helft van haar bemanning gesneuveld of gewond maar zij vecht nog steeds dapper terug. Met haar secundaire batterijen van 15 cm. en 10.5 cm. blijft zij voortdurend vuren terwijl zij nog probeert te ontsnappen en de Britse schepen naderen om haar met torpedo's tot zinken te brengen. Eskadercommandant *Konteradmiral* Erich Bey, dezelfde officier die bij de operatie *Kanaldurchbruch* het bevel voerde over de torpedootflottielje, stuurt een laatste groet aan de Duitse admiraliteit: *'Es lebe Deutschland und der Führer'*.

De *Scharnhorst* wordt afgemaakt. Om 19.28u staakt de *Duke of York* het vuur nadat ze op *Scharnhorst* haar 80° salvo afvuurde waarbij ze in het totaal 446 granaten verbruikte.

***Kapitän-zur-See* Fritz Hintze**
kapitein van de *Scharnhorst*

***Konteradmiral* Erich Bey**
eskadercommandant

Om 19.30u beveelt kapitein Fritz Hintze de bemanning het schip te verlaten. Honderden bemanningsleden springen in het ijskoude water van de noordelijke ijszee. Er wordt gezegd dat kapitein Hintze en *Konteradmiral* Bey hun reddingsvest aan een paar cadetten gegeven hebben om zo die jongens een betere kans op overleven te geven.

19.33u: *Scharnhorst* loopt maar drie knopen meer en het schip maakt reeds slagzij over stuurboord, als ze nog eens getroffen wordt door vijf torpedo's afgevuurd door *HMS. Musketeer*, *HMS. Virago* en *HMS. Opportune*.

Het schip brandt en is in een dikke rookwolk gehuld, er zijn overal ontploffingen. Ze incasseerde in het totaal 10 zware torpedo-inslagen. Er werden op haar 2293 granaten van divers kaliber gaande van 12 cm tot 35.6 cm afgevuurd waaronder veel treffers. Er zijn toen ook reeds tweeënvijftig torpedo's van 533mm gelanceerd. Maar één treffer van de laatste drie, door de kruiser *Jamaica* afgevuurd om 19.37u van op minder dan twee zeemijl, bezegelt uiteindelijk haar dramatisch lot en dat van haar bemanning.

19.50u: een geweldige explosie, veroorzaakt door het ontploffen van de voorste munitieopslagplaatsen, breekt de boeg van de *Scharnhorst* die onder water verdwijnt. Het slagschip kapseist vervolgens over stuurboord en zinkt dan snel in positie 72° 16 min. Noord-28° 41 min. Oost. Slechts 36 bemanningsleden, waaronder geen enkele officier, worden levend door de *Scorpion* (30)- en *Matchless* (6) uit het ijskoude water gered. De rest van de bemanning, 1.932 man,

waaronder haar kapitein Fritz Hintze en eskadercommandant *Konteradmiral* Erich Bey, gaan, oorlogsvlag in top, eervol met haar ten onder. Wegens een verondersteld risico van een mogelijke Duitse U-bootaanval worden honderden overlevenden hulpeloos en zonder mededogen door de Engelsen in een ijskoude zee achtergelaten waar ze een onmenselijke dood sterven. *Vae victis!* Wee de overwonnen!

***Scharnhorst* zinkt (Animatie).**

Het is niet de eerste keer dat de Engelsen overwonnen bemanningen achterlaten in zee. Denken we maar aan de ca. 700 drenkelingen van de 2000 bemanningsleden van de *Bismarck* waarvan er nauwelijks 110 gered werden. De rest werd op 27 mei 1941 eveneens wegens een vermeend risico van een Duitse U-bootaanval in de Atlantische oceaan aan hun lot overgelaten en stierven een gruwelijke dood. Namen de Engelsen aldus weerwraak voor het zinken van de *Hood*?

Omdat ze niet zouden weten waar ze ontscheept worden, worden de 36 overlevenden in Engeland geblinddoekt vóór ze aan wal gebracht worden. Ze moesten eens ideeën krijgen!

Na de zeeslag richt admiraal Sir Bruce Fraser zich in volgende bewoordingen tot zijn officieren: 'Gentlemen, het gevecht met de *Scharnhorst* eindigde met een overwinning voor ons. Ik hoop dat, indien er onder u ooit iemand geroepen wordt een schip te leiden in een gevecht tegen een grote overmacht, u dan uw schip zo dapper zult bevelen als *Scharnhorst* werd bevolen vandaag'.

BIBLIOGRAFIE

1. Eigen archief.
2. Operatie doorbraak - **John Deane Potter** – Oorspronkelijke titel 'Fiasco' - Forum boekerij Den Haag .
3. Oostende onder de Nazi's - Deel 4 – **André Asseloos**.
4. Lexicon der Wehrmacht-Gliederungen: Sicherungsflott-Vorpostenflottillen.
5. German Navy-die Kriegsmarine-ships-Vorpostenboot.
6. The history of Scharnhorst – **John Asmussen**.
7. Die Deutschen Schlachtschiffe Scharnhorst und Gneisenau – **Mario Golse**.
8. Die Schlachtschiffe der Scharnhorst-Klasse – **Gerhard Koop & Klaus P. Smolke** – **Bernard & Graefe Verlag**.
9. Schlachtschiff Gneisenau – **Wolfgang Köhler**.
10. Seekrieg und Seemacht - **Friedrich Lützow Konteradmiral** -Verlag Die Wehrmacht-Berlin - **Charlottenburg 2 - 1941**.
11. 18^e Vorpostenbootflottille – **Gareth Collins**.
12. Operation Ostfront -The battle of the North Cape - **John Asmussen**.
13. Door Duitse ogen – **Luc Vanhaecke** – **Uitgeverij Vanhaecke** – **Brugge 1995**.
14. Diverse geheime oorlogsdokumenten uit het Militärarchiv Freiburg over de 18^e VP-Bootflottille in Operatie Cerberus.
15. Het einde van de Scharnhorst – **Eyewitness of world war II** - **BBC** - **Deel 2** .

FOTO'S

1. Voorpostenboot – zie bibliografie nr. 5.
2. Het laden van torpedo's – zie bibliografie nr. 3.
3. De voorpostenbootflottielje vaart uit – zie bibliografie nr. 10.
4. Op alarmwacht – zie bibliografie nr. 10.
5. Mijnenveegflottielje op zee - zie bibliografie 10.
6. Route Bresteskader – zie bibliografie nr. 15.
7. Bresteskader – Gneisenau photogallery blz. 2.
8. De Scharnhorst – zie bibliografie nr. 8.
9. Het laden van een torpedo in de snelbootbunker – zie bibliografie nr. 13.
10. Plechtigheid op het Duitse kerkhof - zie bibliografie nr. 13.
11. 1^e bladzijde *Gefechtsbericht* – zie bibliografie nr.14.
12. De kapitein en eskadercommandant – zie bibliografie nr. 12.
13. Scharnhorst zinkt (Animatie) – zie bibliografie nr. 15.
14. Geblinddoekte bemanningsleden – zie bibliografie nr.12.

IK DANK DE HEREN:

- Eddy Beauprez.
- Arthur Cogghe.
- Eric Dufossez.
- Freddy Hubrechtsen.
- Patrick Roose.
- Jan Verheyde.

die allen spontaan behulpzaam waren bij de voorbereiding van dit artikel.

Oostende onder Woater.

1 februari 1953 vandaag 1 februari 2009; 55 jaar geleden.

door **Roland VERSLUYS**

Veel foto's, verhalen van de gebeurtenis zijn gekend. Op de computer vindt men prachtige montages van die nacht en de dagen nadien. Enige tijd geleden was ik op een veiling in Zuid-West-Vlaanderen en kocht er een draagpenning medaille ring met oog met rood/gele lint ombonden. Op de voorzijde wapenschild van Oostende als opdruk. De keerzijde getekend watersnood 1/2/53. De medaille heeft een diameter van 31mm, in brons gegoten en verguld. Geen initialen op het stuk. Na de verkoop is een persoon naar me gekomen en die zich voorstelde: **Marcel Nuijttens**

*Ere Brandweer Commandant van de Izegemse Vrijwillige Brandweer ;en in 1953 toen jonge, beginnende "Sergeant brandweerman". -Hij was tevens in het bezit van een gelijkaardige medaille. Ik laat **Marcel** zelf aan het woord:*

Voor zover mijn herinneringen nog goed zijn:

De watersnood kwam er door toeval ! ?:noordwesterstorm, springvloed en een dijkbreuk. Het begon in de nacht van zaterdag op zondag "onverwachte" storm, die ook in Izegem heel wat schade veroorzaakte. Na de acht uren mis kwam ik **Kapitein Gerard Vanbesien** tegen, die meldde dat er in Oostende een dijkbreuk was en dat de stad Oostende onderspoelde en wij waarschijnlijk zouden moeten gaan helpen. Om ongeveer kwart na tien ging de sirene in het arsenaal en deelde **Commandant Frans Bral**, ons mee: "Men vraagt hulp in Oostende" en hoe gaan wij dit doen? Besloten werd met de tweede hulpwagens, de "Drouvillepomp" (Drouville :een gemeente in Lotharingen, bij Lunéville, waar de pomp is gemaakt) en zeven man te vertrekken naar Oostende. Omstreeks elf uur vertrokken we en rond de middag waren we reeds opgesteld op het Wapenplein om te "POMPEN", want alle straten, kelders, kelderwoningen, beer- en waterputten waren overspoeld. Riolen deden het niet meer. De eerste dagen was het : "water putten met een mand".

Eten en drank moest van Izegem komen, bakkers konden niet bakken en vele winkels en cafés waren dicht. Sommige burgers maakten voor ons koffie; ook waren er die zich "dubbeldik" lieten betalen. Slapen deden we in de brandweerwagen, soms waren er burgers die een zetel aanboden. Dinsdagavond ben ik afgelost geworden, en enkele dagen later was ik terug. Tien dagen en nachten was de inzet van de brandweer Izegem.

In de dagen dat wij in Oostende waren schoven de pompen op in de richting van de Sint Petrus-en Paulus kerk. Meerdere brandweerkorpsen waren aanwezig. Ook het Rode Kruis, het Vlaamse Kruis, de Civiele Bescherming, het Stadspersoneel, verenigingen en scholen. Alle hulp was welkom.

Twee of drie jaar later, in het begin van het seizoen en op een zondagnamiddag, dankte de Stad Oostende allen, die daadwerkelijk geholpen hadden. We waren met de trein naar Oostende gekomen en alle korpsen zijn opgesteld geworden, van het Stationsplein tot aan het Hazegras. Enkele muziekkorpsen "*sleurden*" ons gans de dijk af om bij de terugkeer op het Wapenplein opgesteld te worden. De Burgemeester dankte allen, en bij naamafroeping kreeg iedere "Hulpverlener" een ereteken opgespeld; ook door de Schepenen en Gemeenteraadsleden. Een duizendtal eretekens zijn uitgereikt geworden.

Volgens gegevens van vriend E.Lietard zijn er vier verschillende types. Deze medailles werden geleverd door "Huis Fisch Fibru" te Brussel.

Later is aan iedere ,meewerkende brandweerman,*en andere personen?* een "diploma/oorkonde" naar de korpsen verzonden. Mijn diploma kreeg ik pas in 1958,na het overlijden van de toenmalige Commandant Het is tussen de paperassen terug gevonden ! ?.

Als jonge brandweerman was dit voor mij een "Natuurramp". Get. Marcel Nuijttens.

Marcel was goed bevriend met wijlen E. Lietard. en waren, samen, verzamelaar van penningen en medailles. Ze hebben jaren samengewerkt en gepubliceerd in het tijdschrift van de vereniging MEDEC (Geschiedkundige Kring van Ereteken- en Medailleverzamelaars). Marcel is reeds lang , en nog steeds; in het bestuur van de Numismatische vereniging Zuid-West-Vlaanderen.

Diploma/oorkonde:

Een verkleinde kopie van dit stuk hieronder:

De foto in het midden is genomen geworden in de Schipperstraat. Op de hoek herberg "CADZAND", nu Vissersplein (Zwiennemarkt); Een brandweerploeg in volle actie. Boot met twee man.

HET EERSTE OFFICIËLE BELGISCHE KAMPIOENSCHAP WIELRENNEN 1884 IN OOSTENDE

door Michel CAPON

In de geschiedenis van de Belgische wielersport heeft ook West-Vlaanderen een pioniersrol vervuld. De eerste wegwedstrijd die in ons land verreden werd, vond namelijk plaats in West-Vlaanderen, in 1869 tussen Adinkerke en Veurne. Ter gelegenheid van een lokale kermis dienden de coureurs tweemaal de afstand heen en terug af te leggen. Een kermisgebeuren waaraan men de welluidende naam "fêtes vélocipédiques" gaf. De eerste prijs was een vergulde medaille en ging naar een Justin zekere VANDER MEEREN uit het nabije Alveringem (1)

Op sportief gebied hebben de Vlamingen zich vooral door hun wielerkampioenen een internationale reputatie verworven. Bij zijn opkomst in de jaren 1870 liet niets vermoeden dat de wielersport ooit een dergelijk volkskarakter zou verwerven. Pas na de toekenning van het meervoudig algemeen stemrecht, in 1893, vallen de eerste sporen van een democratisering van het fietsen te bespeuren. Voordien was het wielrennen met zijn peperdure "Grand Bi's" het exclusieve speelterrein van de Franstalige liberale burgerij (2).

START WIELERFEDERATIE

Op 21 januari 1883 werd in het Hotel Continental op het Brouckèreplein te Brussel de "Fédération Vélocipédique Belge" (F.V.B.) boven de doopvont gehouden (3).

Later werd deze omgedoopt tot "Ligue Vélocipédique Belge" (L.V.B.) (4). Het reeds bestaande Franstalige wielertijdschrift "Le Véloce Belge" werd door de L.V.B. als officieel Bondstijdschrift geadopteerd. Vanaf 1888 bracht de L.V.B. een eigen weekblad uit, de "Revue Vélocipédique Belge". Het jaar 1890 bracht de doorbraak van de veelvuldige Vlaamse verzuchtingen, vooral uit het Antwerpse, aangaande de tweetaligheid van het bondsblad (2).

De eerste Belgische Wielerbond wilde ijveren voor de promotie van fiets en fietsen, met sport als hefboom en toerisme als verlengstuk (3). Het was de tijd van het veloceaard of de hoge bi. Toen de luchtband in 1888 geïntroduceerd werd (5) en ook het leger de "safety bike" inschakelde, was dit het begin van het later succes van de lage fiets, m.a.w. de fiets zoals we hem nu kennen. En deze was uiteraard ook veel veiliger dan de hoge bi.

Vanaf 1890 werd voor de wedstrijden overgeschakeld naar de "safety bike" (lage fiets). Van dan af werden de wedstrijdafstanden van de gebruikelijke 10 km opgedreven naar 100 km. Daarnaast ontstonden de eerste klassiekers van stad tot stad, zoals Luik-Bastenaken-Luik (1890), Bordeaux-Parijs (1891) en Parijs-Brussel (1893) (6).

In 1897 verscheen het vrijwiel - pignon libre - op de markt.

In bewuste periode werd de fiets als sport slechts beoefend door heren van stand. Enkel begoede mensen van de hoge burgerij konden zich een fiets veroorloven. Voor een werkman bedroeg de investeringsprijs al snel een kwart van zijn jaarloon. Vandaar! Het is dan ook normaal dat de eerste kampioenen vanaf 1883 uit de gegoede stand kwamen; als daar zijn nijveraars, baronnen, vrije beroepen, magistraten en gefortuneerde mensen (7).

ELIXIR D'ANVERS

Als voorbeeld van een wielerminnend nijveraer kunnen we Emile DE BEUKELAER (°1867) voorstellen. Als oudste zoon van een stoker - vader François Xavier was dokter, apotheker en de geestelijke vader van de likeur "Elixir d'Anvers" - had hij een passie en het geld voor het sportieve speeltje van zijn tijd. Zoon Emile zou de zaak verder uitbouwen.

(collectie Jozef HAMELS)

Deze Antwerpenaar was fabrikant-stoker van het likeur Elixir d'Anvers. Werd 2^e in 1884.
De jaren nadien, 1885 en 1886, werd hij kampioen

Emile DE BEUKELAER stond mede aan de wieg van de in 1882 opgerichte Antwerp Bicycle Club. Hij werd tweemaal Belgisch wielerkampioen (1885 + 1886). Bij de oprichting van de nieuwe velodroom van Zurenborg voor de wereldtentoonstelling van 1894 was hij ook de spilfiguur. Voetbalclub FC Antwerp speelde er een aantal jaren haar thuiswedstrijden. Tien jaar na zijn intrede in de wielersport was monsieur Emile - zo werd hij aangesproken - reeds opgeklommen tot voorzitter van de sportcommissie binnen de Ligue Vélocipédique Belge (vrij vertaald: Belgische Wielrijders Bond). Monsieur Emile deed het zo goed dat hij bij het ontstaan van de U.C.I. (Union Cycliste Internationale) in 1900 onmiddellijk tot voorzitter verkozen werd; en dit tot aan zijn overlijden in 1922.

Bovendien had hij ook belangstelling voor de autosport. In 1912 werd monsieur Emile geverbaliseerd omdat hij 35 km/uur reed - blijkbaar toen te snel! Daarnaast was hij nog actief in de paardensport en de vliegsport. Hij stierf op zijn 55ste ingevolge een infectieziekte (8).

ADVOKAAT en FIETSPIONIER

Een andere gekende fietsbaanbreker was de Leuvenaar Raoul CLAES. Naast advocaat was hij wielrenner. CLAES was de eerste renner die koos voor de "safety bike" (lage fiets). Later bracht hij het tot volksvertegenwoordiger en burgemeester van Leuven (1933-38 - hij werd de laatste liberale burgervader van deze stad). In zijn zoektocht naar geld voor het aanleggen van meer fietspaden en betere wegen kwam hij met de gedachte (1893) om de fietstaksplaat te introduceren (7).

Slechts zeer weinig arbeiders zouden de stap zetten in het nieuwe wielermilieu. Onder andere de Vervierse metser André HENRY (°1865) was er één van. Als liefhebber won hij de eerste Parijs-Brussel in 1893 over een afstand van 400 km in een tijd van 19u 51 min. Hetzij een gemiddelde van bijna 20 km per uur. Die koers werd verreden met een "safety bike" (lage fiets). "L'épreuve est un succes fou et Leopold II reçut, au Palais de Bruxelles, le vainqueur verviétois HENRY" (9).

AMATEURS

De nieuwe federatie stond erop om enkel liefhebbers te groeperen. Men wantrouwde de nog maar weinige beroepsrenners. Komende uit de spektakelwereld, vreesde men dat ze het sportief zouden kunnen verknoeien met combine en show (10).

PRIJZEN

Het klinkt normaal dat financieel goed voorziene burgers in die eerste pioniersjaren zichzelf beloonden met dito prijzen.

Voor de normaal voorziene wedstrijden in gesloten en open omloop bedroegen de winnaarsvergoedingen 50 Fr. voor de eerste, en 30-25-20 naargelang voor de tweede gerangschikte. Voor de zegevierder van het Belgisch kampioenschap werd 100 Fr. toegekend (11). Voor grote wedstrijden zoals bijvoorbeeld Brussel-Antwerpen-Herentals-Aarschot-Leuven-Brussel van 1891 ontving de winnaar 500 Fr. Voor datzelfde bedrag moest een doorsnee arbeider 200 dagen werken. In het jaar 1893 telde België met moeite een 17.000 fietsen (7).

BELGISCH KAMPIOENSCHAP OP DE ZEEDIJK 1884

Het eerste officiële Belgische kampioenschap van de Fédération Vélocipédique Belge werd verreden in 1884. De eer voor de inrichting ervan werd toevertrouwd aan de Véloce Club Bruxella's uit Brussel. Hoe eigenaardig ook, de Brusselse omgeving koos onmiddellijk voor Oostende, omdat het een toeristische kuststad in volle bloei was met daarbij een Koninklijke residentie van Leopold II. Op zondag 7 september 1884 zou op de Oostendse zeedijk het kampioenschap over een afstand van 10.000 meter (10 km) beslist worden (Er was 2 jaar voordien in 1882, toen er nog geen federatie bestond, reeds een niet officieel kampioenschap over 3 km verreden in het Waalse Bergen. De Brusselaar Emile VAN BERENDONCK werd winnaar). Oostende bood zich als geschikte plaats aan voor het promoten van de wielersport in het centrum van een chique bourgeoispubliek. De lokale pers gaf volgende voorbeschouwing (12):

"Le Véloce Club de Bruxelles organise à Ostende pour le dimanche 7 septembre prochain, sous le patronage du Comité des fêtes de notre ville, des courses vélocipédiques, qui promettent d'être les plus brillantes. Elles auront lieu sur la Digue de Mer.... Ajoutons que le Véloce Club Bruxellois a été désigné par la Fédération Vélocipédique de Belgique pour faire courir le même jour le Championnat Belge et la course annuelle des junior.... Sa Majesté le Roi assistera probablement à quelques-unes des épreuves les plus intéressantes."

Het programma zag er als volgt uit (11):

1 Prix d'ouverture: vitesse juniors.

Parcours: 1.500 mètres

1 prix: 50 Fr et une médaille en vermeil.

2 prix: 25 Fr.

3 prix: une médaille en bronze en argent

- Entrée: 3 francs.*
- 2 *Prix de la Digue: Vitesse seniors.*
Parcours: 2.000 mètres.
  - 3 *Prix de la Plage: Course de Tricycles.*
Parcours: 2.400 mètres.
  - 4 *Course du championnat de Belgique*
Parcours: 10.000 mètres.
Prix unique: 100Fr. et une médaille d'or, valeur 100 Fr.
  - 5 *Course annuelle des juniors.*
  - 6 *Prix du Kursaal: Lenteur.*
Parcours: 50 mètres.
  - 7 *Prix des Villas: Fond (junior).*
Parcours: 6.000 mètres.
  - 8 *Prix de la ville: Fond (seniors).*
Parcours: 10.000 mètres.
  - 9 *Prix de Beaconsfield: Championnat du Véloce Bruxellois.*
Parcours: 1.500 mètres.

Het was de Leuenaar Emile SWERON die zich tot eerste officiële Belgische kampioen kroonde. Met de hevige stormwind was het zeer moeilijk met de hoge bi's om rechtop te blijven, om dan nog niet te spreken van de tegenwind. Emile SWERON die met een kleiner voorwiel reed dan algemeen favoriet Emile DE BEUCKELAER, nam er merkelijk voordeel bij. Omdat er nog geen versnellingen bestonden, was de diameter van het voorwiel bepalend voor het "verzet". Grote kanshebber DE BEUCKELAER kreeg de pedalen onvoldoende rond door een foute wielkeuze en werd tweede.

SWERON won deze 10.000 meter wedstrijd in een tijd van 22 min. 12 sec (13).

Benevens het kampioenschap zelf won SWERON op diezelfde meeting ook nog de volgende wedstrijden:

snelheid senioren 2.000 meter.
lenteur: 50 m.
fond seniors 10.000 m.

Hetzij 4 van de 8 voorziene nummers (14).

"l'Echo d'Ostende" van donderdag 11 september 1884 gaf volgend verslag:

"Courses de vélocipèdes.

L'année dernière les courses de vélocipèdes se donnaient par un temps exceptionnellement mauvais; il en a été de même cette année. Pendant toute la matinée de dimanche, le vent a été d'une violence telle qu'il était presque impossible de se tenir sur la digue.

Les courses ont eu lieu malgré cela et vers une heure, un public très nombreux, en égard au temps, se trouvait autour de la piste, établie sur le dallage (=tegelvloer, CM) de la digue. Le service d'ordre était fait par la police et par un détachement du 9e de ligne: un corps de musique se faisait entendre de temps en temps. Si le public était nombreux autour de la piste, il en était encore ainsi aux fenêtres et balcons des villas de la digue, que garnissait un grand nombre d'invités. Commencées vers 1 heure, elles étaient achevées à 5 heures. Plusieurs chutes sans gravité ont eu lieu pendant les courses.

KAMPIOEN SWERON

Als student aan de Katholieke Universiteit van Leuven was hij aangesloten bij de jonge "Véloce Club Louvaniste", die in 1882 opgericht werd. Deze vereniging was ontstaan uit het studentenleven naast de universiteit. De leden waren allemaal amateur. Deze vrije liefhebbers betwisten hun wedstrijden in het Sint-Donatuspark. Toen Emile SWERON in 1884 kampioen van België werd, waren er circa 60 fietsers in Leuven (12).

(collectie Jozef HAMELS)

Eerste officiële Belgische wielerkampioen 1884. Gereden op de Zeedijk van Oostende.
Toen nog op de hoge bike fietsen.

OOSTENDENAARS

Onze opzoekingen hebben niet kunnen leiden tot het opsporen en vinden van eventuele Oostendenaars tussen de deelnemers.

VERWIJZINGEN

- (1) Patrick Cornillie, De Eeuw van Museeuw, Roularta 1997, blz. 9.
- (2) Nieuwe Encyclopedie van de Vlaamse Beweging, Lannoo 1998, blz. 2817-2818.
- (3) Herman Laitem & Jozef Hamels, De Tricolore Trui, blz. 10.
- (4) vrij vertaald: Belgische Wielrijders Bond of afgekort B.W.B. Deze benaming is nog steeds in voege.
- (5) Voor fabrikant Dunlop-ibidem (1) blz. 46.
- (6) ibidem (3), blz. 17.
- (7) ibidem (3), blz. 13.
- (8) ibidem (3), blz. 15.
- (9) Paul Beving & Albert van Laethem, Le Cyclisme 1935, blz. 134.
- (10) ibidem (3), blz. 10-11.
- (11) L'Echo d'Ostende, zondag 31/8/1884 (verkoopprijs: 15 ct.).
- (12) L'Echo d'Ostende, donderdag 28/8/1884.
- (13) ibidem (3) blz. 14-15.
- (14) L'Echo d'Ostende, donderdag 11/9/1884.

Uit het archief van De Plate
De SLACHTHUISKAAI

door Guy SERVAES

Met deze rubriek tonen we terug interessant fotomateriaal uit ons archief.

Foto 1 van fotograaf Luc toont ons het Hazegras, met vooraan de Slachthuis-kaai, rechts de Vooruitgangstraat en op de achtergrond de ondertussen afgebroken Kerk Onze-Lieve-Vrouw-Onbevleete-Ontvangenis in de Graaf de Smet de Naeyerlaan. Het markant gebouw op de voorgrond is het oude slachthuis uit 1862, dat vervangen werd in de jaren 50 door een nieuw slachthuis (Foto 2). Deze werd ingehuldigd op 14 september 1956, maar ondertussen ook reeds vervangen door het postsorteercentrum (zie foto 3; situatie vandaag, met een identiek zicht als de eerste foto).

Bronnen:

Oostendse Historische publicaties: Het Hazegras, Frederic Logghe (1999)

J A A R V E R S L A G 2008

BESTUUR

De raad van bestuur was op 31 december 2008 als volgt samengesteld :

Dhr August VAN ISEGHEM	Erevoorzitter
Dhr Omer VILAIN	Erevoorzitter
Dhr Jean Pierre FALISE	Voorzitter en hoofdredacteur
Dhr Walter MAJOR	Ondervoorzitter
Mevr Nadia STUBBE	Secretaris en website en documentaliste
Mevr. Simone MAES	Penningmeester en archivaris
Dhr Freddy HUBRECHTSEN	Museummedewerker
Dhr August GOETHAELS	Museummedewerker
Dhr Gilbert VERMEERSCH	Materiaalmeester
Dhr Valère PRINZIE	Public relations activiteiten
Dhr Ferdinand GEVAERT	Bestuurslid
Dhr Guy SERVAES	Bestuurslid
Dhr Emile SMISSAERT	Bestuurslid
Dhr Koen VERWAERDE	Bestuurslid

A. VERGADERINGEN, WERKGROEPEN EN COMMISSIES

De raad van Bestuur hield 10 gewone vergaderingen en 1 extra vergadering.

Cultuurraad Oostende:

vertegenwoordiger : Dhr Emile Smissaert (vervanger : Dhr Walter Major)

activiteiten : 11 algemene vergaderingen vertegenwoordigd door dhr. Smissaert.
31/1 ; 28/2 ; 20/3 ; 29/4 ; 8/5 (extra) ; 29/5 ; 26/6 ; 25/9 ; 23/10 ; 25/11 en 18/12.

Werkgroep Open Monumentendag : slechts 1 x op 26/3
(geen deelname door de kring op 14/9).

Werkgroep Prijs Cultuurraad 2008 : 4/11;
Uitreiking Prijs Cultuurraad 2007: 18/1.

Nazicht rekeningen 2007-2008 Cultuurraad : 4/3.

Reflexie stedelijke werkgroep : Erfgoed Stad-Provincie, op het Stadhuis:
28/9 : E. Smissaert ; 30/9 e.v. : J.P. Falise.

Werkgroep Erfgoeddag: 3x ; 13/10 ; 22/10 en 5/11.

Werkgroep Subsidiebundels : 1x op 25/3;

Werkgroep Statuten CRO: 3x ; 11/3 ; 14/4 en 22/4.

Werkgroep straatnamen : 1x ; 25/3.

Beoordelingscommissie voor gemeenschapsvormende projecten (Stadhuis):
20/10.

Gemengde Commissie voor Cultuur (Stadhuis): 17/4.

Infosessies: 13/6 ex-PMMK: toekomst museumbeleid;
18/8 Stadhuis: renovatie en herbestemming Postgebouw.

Werkgroep "Bibliografie van de Geschiedenis van Oostende"

Leden : Dhr. Prof. Dr. L. François, voorzitter
Mevrn C. Vermaut, G. Farasyn-Schepens, Dhrn F. Hubrechtsen, J. Parmentier, F.
Gevaert, I. Van Hyfte, P. François.

De nieuwe bibliografie werd voorgesteld op 25 maart 2008 bij mevr. Vermaut
(Stadsarchief, Stadhuis).

De leden kwamen dit jaar niet samen.

Werkgroep "Museum" :

Leden : Mevr. Maes; Dhrn Falise, Goethaels, Hubrechtsen, Ouvry en Vermeersch.

Er wordt gezocht naar een nieuw computerprogramma voor het inventariseren en
archiveren van de stukken.

Werkgroep "Website"

Leden : Mevr. Stubbe; dhr. Falise.

De website werd intern vernieuwd voor gemakkelijker gebruik. De lay-out is voor
verbetering vatbaar.

Werkgroep "Documentatiecentrum en Bibliotheek"

Leden : Mevr. Stubbe, dhr Van Duyvenboden.

De bibliotheek werd aangevuld met nieuwe aanwinsten.

B. 54STE ALGEMENE STATUTAIRE VERGADERING

Ging door op zaterdag 5 april 2008 om 10u. Een lid was afwezig zonder kennisgeving. Verder
was iedereen aanwezig, verontschuldigd of vertegenwoordigd bij volmacht.

De lidmaatschapsbijdragen voor 2008 werden vastgesteld op 11 EUR (aangesloten lid), 15 EUR
(steunend lid), vanaf 25 EUR (beschermend lid)..

2. SECRETARIAAT

a. Het secretariaat verwerkte 425 stukken in de briefwisseling. Enkel de externe briefwisseling (met uitzondering van reclame, pamfletten, folders en brochures) werd behouden voor nummering. Briefwisseling intern de raad van Bestuur wordt enkel behouden als het nuttig lijkt voor de historiek van de kring.

b. Leden

De kring telde op 31 december 470 leden.

3. ACTIVITEITEN

a. Voordrachten

Er waren in totaal 9 avondvoordrachten en 5 namiddagvoordrachten.

Donderdag 31 januari 2008 om 20u.
Jaarlijkse veiling, onder leiding van dhr Omer Vilain.

Donderdag 7 februari 2008 om 14.30 uur
H.M.S. Vindictive " van Dame tot Wrak", door dhr. Jean De Langhe.

Donderdag 28 februari 2008 om 20u.
Toeristisch Oostende in het Interbellum, door dhr. Marc Constandt.

Donderdag 6 maart 2008 om 14.30 uur
De prentkaarten van Le Bon, door dhr. Norbert HOSTYN

Donderdag 27 maart om 20u.
Maritiem, heemkundig en geschiedkundig onderzoek: systematische en schematische benadering, door dhr. Roger Janssoone

Donderdag 24 april om 20u.
Wat IJslandvaarders vertellen, door dhr. Willem Lanzweert..

Donderdag 29 mei om 14.30 uur en 20u.
Cinemabaas en lijkbidder: hoe rijmen we dat tesaam? Dhr. Jean Pierre Falise spreekt met dhr. Jan Nuytten.

Donderdag 25 september om 20u.
Historiek van de Koninklijke Roei en Nautische Sport Oostende, door dhr. André Brissinck.

Donderdag 30 oktober om 20u.
Architectuur in Oostende uit de naoorlogse jaren (1945 - 1970), door dhr. Norbert Hostyn.

Donderdag 27 november om 14u30 en 20u.
Het einde van Oostende als knooppunt van internationaal treinverkeer (late 20e eeuw), door dhr. Emile Smissaert.

Donderdag 18 december om 14.30 uur en 20u.
Filmavond Oostendse films, door dhr. Jean Pierre Devolder.

Voor de 14 voordrachten geeft dat een totaal van 729 aanwezigen, met een gemiddelde van 52 toehoorders per voordracht.

b. Studiebezoeken

Er waren in 2008 geen studiebezoeken voorzien.

c. Podiumoptreden

De kleinkunstmiddag en het middagmaal gingen door op zaterdag 6 december 2008 in de feestzaal Benny. Er waren 70 aanwezigen.

d. Studiereis

De jaarlijkse studiereis ging door op zondag 1 juni 2008 richting Aalst, onder leiding van dhr. Prinzie. We bezochten de Sint-Martinuskerk, enkele historische gebouwen, het museum en de brouwerij van Affligem.

Er waren 53 inschrijvingen.

e. Andere activiteiten

De jaarlijkse Driekoningenviering van de besturen der heemkringen en de VVF werd op vrijdag 11 januari verzorgd door Heemkring Ter Cuere. Mevrn. Simone Maes, Lilianne Cattoor, Liliane Vandenbroucke, Nadia Stubbe, en dhrn. Jean Pierre Falise, Freddy Hubrechtsen, Valère Prinzie, Georges Van Duyvenboden en Guy Servaes waren aanwezig. Mevr. Stubbe werd tot koningin gekroond en zij koos dhr. Opstaele als koning.

Mevrn. Simone Maes, Liliane Vandenbroucke en Nadia Stubbe en dhrn. Georges Van Duyvenboden, Emile Smissaert, Koen Verwaerde, Jean Pierre Falise en Valère Prinzie vertegenwoordigden de kring op de nieuwjaarsreceptie van de V.V.F. op vrijdag 11 januari 2008.

De jaarlijkse veiling op 31 januari onder leiding van dhr. Omer Vilain, verliep zeer vlot en bracht 343 EUR op voor de kring. Op zondag 27 januari 2008 waren de veilingstukken te bezichtigen. We hadden 55 belangstellenden en op de veiling zelf 64 deelnemers.

Mevr. Nadia Stubbe en dhr. Valère Prinzie waren aanwezig op de infosessie rond preventie op het werk op donderdagnamiddag 28 februari 2008 in de Conferentiezaal van het Stadhuis.

Dhr. Walter Major legde bloemen neer tijdens de Vissershulde op 24 maart 2008.

Er waren 17 belangstellenden bij het bezoek aan het Thermae Palace op zondag 30 maart 2008.

Op 12 april legde de heer August Goethaels bloemen neer tijdens de Ensor-herdenking

Dhr. en mevr. Falise vertegenwoordigden de kring op de Statutaire vergadering van Heemkunde West-Vlaanderen te Roeselare op zaterdag 19 april 2008.

Op dinsdag 3 juni 2008 was de Paster Pype-herdenking. Dhrn. Jean Pierre Falise, Freddy Hubrechtsen, Ferdinand Gevaert, Valère Prinzie, Emile Smissaert, August Goethaels en mevr. Nadia Stubbe waren aanwezig bij de bloemlegging aan het monument. Dhr. Ferdinand Gevaert was niet aanwezig op de bloemlegging aan het graf op het kerkhof. Dhrn. Freddy Hubrechtsen en Jean Pierre Falise legden bloemen neer aan beide monumenten.

Op donderdag 5 juni 2008 waren mevr. Nadia Stubbe en dhr. Freddy Hubrechtsen aanwezig op de vergadering van de werkgroep onthaal van het museumproject, geleid door mevr. Martine Meire in de Antonyzaal op het Stadhuis.

Mevr. Nadia Stubbe verwelkomde de inhoudelijke werkgroep in het museum op woensdag 11 juni 2008 om 10u.

Mevrn; Maes en Stubbe en dhrn. Falise, Van Duyvenboden, Servaes en Gevaert waren aanwezig op de persvoorstelling van de inventaris van het archief van het Waterschoutambt van Oostende op maandag 15 september 2008 op het zeilschip Mercator.

Op maandag 29 september 2008 waren dhr. Jean Pierre Falise en mevr. Nadia Stubbe aanwezig op de vergadering rond de zgn. proeftuin van het museum. Tevens aanwezig waren: mevrn. Virginie Michils, Claudia Vermaut en dhrn. Reinoud Van Acker, Alex Deseyne en Jeroen Cornilly. Dhr. Jean Pierre Falise las de beslissing van het bestuur en de brief van dhr. Walter Major voor.

Op vrijdag 10 oktober 2008 vertegenwoordigde dhr. Freddy Hubrechtsen de kring op de vergadering rond het project oosteroever.

Op dinsdag 30 september en 14 oktober 2008 was dhr. Jean Pierre Falise aanwezig op de vergadering rond het erfgoedconvenant.

Op zaterdag 11 oktober 2008 vierde Heemkunde West-Vlaanderen, op feestelijke wijze, haar 50ste verjaardag. in het Kasteel van Male. Dhr. en mevr. Jean Pierre Falise en Simone Maes dhr. en mevr. Freddy Hubrechtsen en Liliane Cattoor, dhr. en mevr. Valère Prinzie en Liliane Vandenbroucke, dhr. en mevr. Ferdinand Gevaert, dhr. en mevr. Georges Van Duyvenboden en Nadia Stubbe en alsook dhr. Emile Smissaert waren hierop aanwezig.

Op maandag 20 oktober 2008 werd er gefilmd in het museum voor het zgn. proeftuinproject.

4. MUSEUM

De Nacht van de Musea en Galerijen ging door op 9 februari . We telden 540 bezoekers. De Kunstnocturne op 28 augustus (282 bezoekers). Dag van het Rode Kruis op 14 september (102 bezoekers) en Oostende Ondersteboven op 14 september (254 bezoekers) We waren open t.g.v. Erfgoeddag (22 april).

Tentoonstellingen: van 6/12 tot 12/1 – De prentkaarten van Le Bon.

van 2/2 tot 26/4 – Jazz in Oostende.

van 10/5 tot 20/9 – De wrede zee: de vis wordt duur betaald..

van 4/11 tot 29/11 - Oostende en het einde van de Eerste Wereldoorlog.

Van januari tot december telden we 6360 bezoekers.

Het museum was 189 dagen open. (Contractueel 160) Er waren 57 groepen (scholen en verenigingen) die buiten de normale openingsuren een bezoek brachten aan het museum.

5. ARCHIEF

Het archief blijft gesloten. Individuele vragen kunnen steeds gesteld worden aan dhr. Falise of aan dhr. Hubrechtsen, die ze zullen behandelen rekening houdend met de aan de gang zijnde inventarisatie. Enkele belangrijke plannen werden gedigitaliseerd.

6. DOCUMENTATIECENTRUM

Dhr. Van Hyfte en mevr. Farasyn hebben gemeld dat er nog weinig aanvullingen binnenkomen. Mevr. Stubbe is het documentatiecentrum aan het informatiseren. Het centrum zal tijdens de openingsuren raadpleegbaar zijn.

7. MEDIATHEEK

Dhr Jean Pierre Devolder toonde enkele filmpjes:

- Kites Symphonie 2008 ;
- Operatie ZO Zeebrugge ;
- Belle Epoquefeesten 2008 ;
- Kerstverlichting in Oostende 2007 ;
- Aalst: Dhr. Devolder maakte een mooie documentaire over onze studiereis.

8. TIJDSCHRIFTEN

De tijdschriftencollectie is consulteerbaar tijdens de openingsuren van het museum.. Ons tijdschrift De Plate werd geëxcerpeerd en staat volledig op Biblius en is te raadplegen tijdens de openingsuren van het museum.

9. BIBLIOTHEEK

Dhr. Georges Van Duyvenboden is de bibliotheek aan het informatiseren en catalogiseren.

10. VERZAMELING VAN DE KRING

a. Bruikleen

Schilderij "Kerstmacht te Oostende 1908", door M. Boel voor de tentoonstelling "Wintergloed" in de Venetiaanse Gaanderijen. (21/1 tot 24/2).

Een videoband "Oostende oender woater", ontleend door Maarten Decombel.

Een houten kaartspelrekje; macaronkast met draaischijf bovenop en achthoekige teerlingbak voor de tentoonstelling over caf espelen gehouden in bibliotheek Kris Lambert.

b. Aanwinsten

Schenken

Volgende personen schonken de kring foto's, documenten, medailles en gedenktekens: Luc François ; Johan Geuens ; Monique Lanoye ; O. Marteel ; Simon Ippel ; Raymond Borrey ; Clo Derycker ; Daniël De Stobbeleir ; Jeannine Lambregt; Yvonne Vyncke ; Jean Pierre Van Acker ; August Van Iseghem ; dhr en mevr Vanp -Voussure ; Eric Degraeve ; mevr Mertens ; Ronny Vercnocke ; Leon Verschueren ; Jean Defoor ; Marc Boussy ; François Hubrechtsen ; dhr. en mevr. Quaghebeur-Govers ;
Mevrouw Lucy Loes schonk de kring de klederdracht van de Gilles der Zee met alle toebehoren. Het gaat hier over een 50-tal kostuums.

Aankopen

De voorzitter kocht op een veiling bij De Wit 6 grote foto's Antony.

Er werd een nieuw toetsenbord voor de computer in het secretariaat aangekocht.

Er werd zonwerende folie aangekocht voor het museum.

De kring kocht een nieuwe computer met widescreen voor de balie.

Bibliotheek : volgende boeken werden aangekocht:

- Joodse sporen in Oostende;
- 3 boeken van Ary Sleeks;
- 3 visserijmanakken ;
- 50 jaar Heemkunde West-Vlaanderen 1958-2008;
- 100 jaar Willen is Kunnen 1908-2008;
- Visserij was de bron;
- De familie Lanszweert en de stad Oostende
- De Schore van Lissemoris en de oude vuurtorenwijk.

11. PUBLICATIES

a. Tijdschrift

Van het tijdschrift verschenen 10 nummers op de vooropgestelde data: januari, februari, maart, april, mei, juni, september, oktober, november en december. In totaal werden 260 bladzijden gepubliceerd waaronder 96 zwart-wit-fotobladzijden en 32 bladzijden met kaarten, foto's, tekeningen, rekeningen en documenten.

Dhr. Falise zorgde voor de samenstelling en de opmaak van het tijdschrift.

De registers (52 blz.) werden samengesteld door dhr. Smislaert.

b. Ruilabonnementen

Werden omgewisseld met volgende West-Vlaamse Heemkringen of Verenigingen:

Bachten de Kupe, Veurne. Spaenhiers, Torhout. De Zonnebeekse Heemvrienden, Zonnebeke., Geschiedkundige Kring Ernighahem, Eernegem. Gidsenkring Lange Nelle, Oostende. Heemkring David Jonckheere, Aartrijke. Heemkring Dorp en Toren, Deerlijk. Heemkring Dr. Vandamme, Blankenberghe. Heemkring Graningate, Middelkerke. Heemkring Karel Van de Poele, Lichtervelde. Heemkring M. Van Coppenolle, Brugge. Heemkring Oud Ruiselede, Ruiselede. Heemkring Pastoor Ronse, Zedelgem. Heemkring Sint-Guthago, Knokke. Heemkring Wibilinga, Wevelgem, Heemkring Ghestella, Gistel. Heemkundige Kring Houtland, Torhout. Iepers Kwartier, Ieper. Neptunus, Zeebrugge. Vrienden van het Noorzeeaquarium, Oostende. Rollarius, Roeselare. Ter Cuere, Bredene. Tijdingen, Oostende.

c. Abonnementen

De kring is geabonneerd op het tijdschrift "Tradities" uit Nederland.

d. Andere publicaties

Geen

12. GIFTEN

De Kring ontving geldelijke giften van: mevr. BERDEN en van de heren PANESI, BLOMMAERT en GOETHAELS;

Nadia STUBBE
Secretaris

Jean Pierre FALISE
Voorzitter

OPENINGSDATA MUSEUM IN 2009

- Elke zaterdag.
- Van 20 december 2008 t/m 04 januari 2009 (gesloten 23 en 25 december 2008 en 01 januari 2009).
- Van 21 februari t/m 01 maart (gesloten 24 februari).
- Van 04 april t/m 19 april (gesloten 07 april en 14 april).
- Van 21 mei t/m 24 mei.
- Van 13 juni t/m 13 september (gesloten elke dinsdag).
- Van 31 oktober t/m 08 november (gesloten 03 november).
- Van 19 december t/m 03 januari 2010 (gesloten 22, 25 en 29 december en 01 januari 2010).

Telkens van 10u tot 12u en van 14u tot 17u

JK SERVICES

COMPUTER & PRINTSERVICE

Enkel op afspraak

KNOCKAERT Jules

Leembergstraat 11 - 8377 ZUIENKERKE

Tel. & Fax 050/683.081 - GSM 0476/865.901

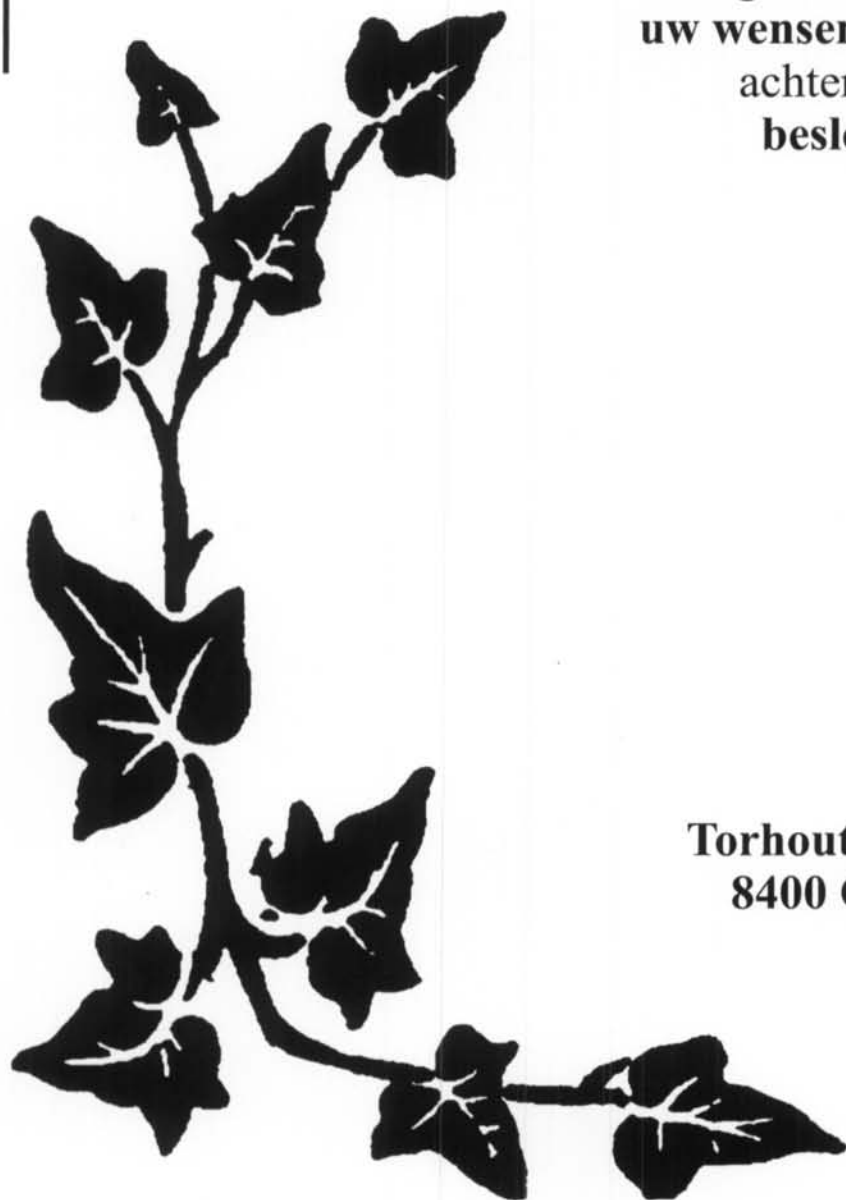
www.jk-services.be

E-mail : jk.services@telenet.be

Uitvaartverzorging - Funerarium

Jan Nuytten

Het **uitvaartkontra**kt
is de absolute **zekerheid**
dat uw begrafenis of crematie
zal uitgevoerd worden volgens
uw wensen en dat uw familie
achteraf **geen financiële**
beslommeringen heeft

Torhoutsesteenweg 88 (h)
8400 Oostende (Petit Paris)
tel. 059/80.15.53